

**Міністерство освіти і науки України
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Економічний факультет
Кафедра фінансів і кредиту**

ЗАТВЕРДЖУЮ:

В.о. декана економічного факультету

Роман ГРЕШКО

_____ 2024 р.
«___» _____

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ПРАКТИКИ СТУДЕНТІВ**

НАВЧАЛЬНА

**Освітньо-професійна
програма:**

Фінанси, банківська справа та страхування

Спеціальність:

**072 Фінанси, банківська справа, страхування та
фондовий ринок**

Галузь знань:

07 Управління і адміністрування

Рівень вищої освіти:

перший (бакалаврський)

Факультет:

економічний

Мова навчання:

українська

Робоча програма навчальної практики складена відповідно до освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» галузі знань 07 «Управління і адміністрування» (останні зміни затверджені рішенням Вченої ради Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича від 03.04.2023 року, протокол № 3, та введеної в дію наказом ректора № 118 від 03.04.2023 р.).

Розробник: Грубляк Оксана Михайлівна, доцент кафедри фінансів і кредиту,
к.е.н., доцент

Затверджено на засіданні кафедри фінансів і кредиту
протокол № ____ від « ____ » _____ 2024 р.
Завідувач кафедри _____ /П.О. Нікіфоров/

Схвалено методичною радою економічного факультету
Протокол № ____ від « ____ » _____ 2024 р.
Голова методичної ради
економічного факультету _____ / Р.І. Грешко/

Згідно з освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» один з етапів практичної підготовки фахівців на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти – це проходження навчальної практики.

Мета навчальної практики - ознайомлення здобувачів з особливостями майбутньої професійної діяльності, формування загальних і фахових компетентностей на базі одержаних знань, а також набуття практичного досвіду для забезпечення готовності до трудової діяльності.

Поставлена мета обумовила наступні завдання навчальної практики:

- закріплення теоретичних і практичних знань, здобутих при вивченні освітніх компонент;
- ознайомлення студентів зі специфікою майбутнього фаху, професійними вимогами та основними сферами майбутньої професійної діяльності;
- вивчення нормативно-законодавчої бази, яка є правовою основою функціонування фінансових органів, установ і фінансових підрозділів суб'єктів господарювання;
- вивчення завдань, функцій та структури фінансових органів, установ і фінансових підрозділів суб'єктів господарювання в процесі їхньої діяльності;
- оволодіння навичками узагальнення інформації, оформлення текстових і табличних документів, використовуючи відповідне програмне забезпечення;
- узагальнення результатів проходження практики, підготовка та захист звіту.

Інформаційний обсяг практики

№	Назва теми	К-сть днів
Тема 1. Особливості професійної діяльності майбутніх фінансистів		
1.	<p><u>Дослідити:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - характер і сферу майбутньої професійної діяльності; - перелік посад, які може займати фахівець зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»; - професійні вимоги до фахівця-фінансиста, практичні вміння й навички, якими він повинен володіти; - вимоги роботодавців до фахівців з фінансів, банківської справи та страхування; - сучасні тенденції розвитку професійної діяльності. 	1
Тема 2. Фінансовий підрозділ органу державної влади / місцевого самоврядування		
2.	<p><u>Дослідити:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - законодавчо-нормативну базу функціонування органу державної влади / місцевого самоврядування та його фінансового підрозділу; - основні завдання та функції фінансового підрозділу органу державної влади / місцевого самоврядування; - організаційну структуру фінансового підрозділу органу державної влади / місцевого самоврядування; - основні соціально-економічні показники розвитку територіальної громади/області та показники місцевого бюджету; - інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності фінансового підрозділу органу державної влади / місцевого самоврядування; - основи використання баз даних, які забезпечують виконання функцій фінансового підрозділу органу державної влади / місцевого самоврядування; - перелік посад, які може обіймати спеціаліст фінансового підрозділу органу державної влади / місцевого самоврядування та його функціональні обов'язки. 	2
Тема 3. Особливості професійної діяльності у територіальному підрозділі загальнодержавного органу управління фінансами (Державна податкова служба України / Державна аудиторська служба України / Державна казначейська служба України / Пенсійний фонд України тощо)		

3.	<u>Дослідити:</u> <ul style="list-style-type: none"> - законодавчо-нормативну базу функціонування загальнодержавного органу управління фінансами; - основні завдання та функції загальнодержавного органу управління фінансами; - основні завдання та функції територіального підрозділу загальнодержавного органу управління фінансами; - організаційну структуру територіального підрозділу загальнодержавного органу управління фінансами; - результати діяльності загальнодержавного органу управління фінансами на основі останнього річного звіту; - інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності територіального підрозділу загальнодержавного органу управління фінансами; - основи використання баз даних, які забезпечують виконання функцій територіального підрозділу загальнодержавного органу управління фінансами; - перелік посад, які може обіймати спеціаліст територіального підрозділу загальнодержавного органу управління фінансами та його функціональні обов'язки. 	2
Тема 4. Суб'єкт господарювання		
4.	<u>Дослідити:</u> <ul style="list-style-type: none"> - законодавчо-нормативні основи організації фінансів суб'єкта господарювання та його установчі документи; - організаційну структуру суб'єкта господарювання; - місце і роль фінансового відділу / фінансового менеджера в системі управління суб'єкта господарювання; - напрями фінансової діяльності суб'єкта господарювання; - види діяльності суб'єкта господарювання, основні фінансово-економічні показники суб'єкта господарювання за останній рік; - основи використання автоматизованих інформаційних систем, які забезпечують діяльність фінансового відділу / фінансового менеджера суб'єкта господарювання; - перелік посад, які може обіймати спеціаліст у сфері фінансів суб'єкта господарювання та його функціональні обов'язки. 	2
Тема 5. Фінансовий посередник (банк / страхова компанія / кредитна спілка тощо)		
5.	<u>Дослідити:</u> <ul style="list-style-type: none"> - законодавчо-нормативну базу функціонування фінансового посередника та його установчі документи; - основні функції та напрями діяльності фінансового посередника; - організаційну структуру фінансового посередника; - види послуг, які надає фінансовий посередник, основні показники його діяльності за останній рік; - інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності фінансового посередника; - основи використання баз даних, які забезпечують діяльність фінансового посередника; - перелік посад, які може обіймати працівник фінансової установи та його функціональні обов'язки. 	2
6.	Оформлення звіту	1
Всього:		10

База та порядок проходження практики. Практична підготовка здобувачів проводиться на кафедрі фінансів і кредиту.

При проходженні навчальної практики здобувачі повинні ознайомитися з діяльністю таких суб'єктів:

- 1) фінансовий підрозділ органу державної влади / місцевого самоврядування;
- 2) територіальний підрозділ загальнодержавного органу управління фінансами (Державна податкова служба України / Державна аудиторська служба України / Державна казначейська служба України / Пенсійний фонд України тощо);

3) суб'єкт господарювання;

4) фінансовий посередник (банк / страхова компанія / кредитна спілка тощо).

Загальну організацію практики від кафедри фінансів і кредиту здійснює доцент кафедри фінансів і кредиту Грубляк О.М., яка повинна:

1. Проводити інструктаж зі здобувачами про порядок проходження практики.
2. Забезпечувати здобувачів необхідними документами (програма, щоденник тощо).
3. Готувати письмовий звіт про підсумки практики із зауваженнями та пропозиціями щодо її поліпшення.

Керівник практики від кафедри повинен:

1. Консультувати здобувачів з питань збирання й підготовки матеріалів для підготовки звіту з практики.
2. Контролювати виконання здобувачами календарного графіку практики.
3. Брати участь у роботі комісії із захисту звітів з практики і рецензувати звіти.

Здобувач під час проходження практики повинен:

1. Ознайомитися з програмою практики.
2. Пройти організаційний та безпековий інструктажі.
3. Відпрацювати програму проходження практики з керівником.
4. Виконати завдання програми практики.
5. Своєчасно підготувати та оформити звіт з практики, дотримуючись політики академічної доброчесності.
6. Подати звіт про проходження практики на кафедру.
7. Захистити звіт про проходження практики.

Тривалість навчальної практики 10 робочих днів, з 03.02.2025 року по 16.02.2025 року.

Дата подання здобувачем звіту з навчальної практики – 20.02.2025 року.

Критерії оцінювання. Звіт з практики захищається (з диференційованою оцінкою) здобувачем перед комісією. Результати проходження та захисту практики оцінюються за 100-бальною шкалою Університету. Здобувач оцінюється за критеріями, узгодженими зі шкалою ECTS.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	оцінка (бали)	пояснення за розширеною шкалою
відмінно	A (90 – 100)	відмінно
добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
незадовільно	FX (35-49)	незадовільно (з можливістю повторного складання)
	F (1-34)	незадовільно ((з обов'язковим самостійним доопрацюванням звіту до повторного складання)

Підсумкова оцінка за проходження та захист звіту з практики складає максимум 100 балів.

За звіт	За захист звіту	Загальна кількість балів
60	40	100

Оцінювання звіту та захисту з практики

Бали	Критерії оцінювання звіту з практики	Критерії оцінювання захисту практики
A	Здобувач оформив звіт з практики згідно з вимогами. Звіт має всі структурні елементи. Подав звіт для перевірки своєчасно. Здобувачем повністю розкритий зміст усіх тем. На основі проведених під час практики досліджень робить ґрунтовні висновки.	Здобувач на поставлені питання дає глибокі й теоретично правильні відповіді, грамотно узагальнює матеріал і робить відповідні висновки. Вільно володіє матеріалом програми практики, економічної літератури й законодавчо-нормативної бази. Вміє аналізувати отриману інформацію та пов'язувати теорію з практикою.
B	Здобувач оформив звіт з практики згідно з вимогами. Звіт представлено для перевірки своєчасно. Здобувач виконав програму практики без суттєвих зауважень. На основі проведеного дослідження зробив відповідні висновки.	Здобувач володіє навчальним матеріалом на належному рівні на основі вивченої програми практики та законодавчо-нормативної бази. Демонструє достатній рівень умінь робити порівняння та аналізувати інформацію. Зміст відповіді має незначні неточності. Узагальнює матеріал і робить відповідні висновки.
C	Здобувач оформив звіт з практики згідно з вимогами, подав його для перевірки своєчасно. Здобувач виконав завдання програми практики на належному рівні, допустив несуттєві помилки при оформленні звіту. На основі проведеного дослідження зробив висновки.	Здобувач володіє навчальним матеріалом у повному обсязі на основі вивченої програми практики та законодавчо-нормативної бази. Здатний застосувати вивчений матеріал, вміє узагальнювати і систематизувати інформацію під керівництвом викладача. Відповідає на питання, але зміст відповіді має окремі неточності.
D	Здобувач оформив звіт з практики згідно з вимогами, подав його для перевірки із запізненням. Виконав на достатньому рівні завдання програми практики. Звіт містить певні недоліки. На основі проведеного аналізу зробив висновки.	Здобувач володіє навчальним матеріалом на достатньому рівні. Виявляє знання й розуміння основних положень матеріалу, але викладає його неповно, непослідовно, припускається неточностей у визначенні понять. За допомогою викладача може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки, виправляти допущені помилки.
E	Здобувач оформив звіт з практики згідно з вимогами, подав його для перевірки із запізненням. Виконав завдання практики на базовому рівні. На основі проведеного дослідження зробив висновки, які не мають достатньої аргументації.	Здобувач володіє матеріалом на базовому рівні, здатний за допомогою викладача відтворити значну його частину. За допомогою викладача може аналізувати матеріал, виправляти допущені помилки, але при цьому відповідає не на всі поставлені питання.
F _x	Здобувач оформив звіт з практики з порушенням вимог (звіт не має всіх структурних елементів). Подав звіт для перевірки із запізненням. Програма практики виконана на недостатньому рівні. Не зробив висновки.	Здобувач має розрізнені безсистемні знання, володіє навчальним матеріалом на недостатньому рівні. Допускає помилки у визначенні термінів, що призводить до викривлення їхнього змісту. Дає неправильні відповіді на поставлені питання.

F	Здобувач оформив звіт з практики з грубими порушенням вимог (відсутня значна частина структурних елементів). Подав звіт для перевірки із запізненням. Не виконав програму практики.	Здобувач не володіє матеріалом програми практики. Допускає суттєві помилки у визначенні термінів, що призводить до викривлення їхнього змісту. Не відповідає на поставлені питання.
---	--	---

Методичні рекомендації.

Після закінчення практики студенти складають звіт. Звіт містить:

1. Титульний лист (Додаток А).
2. Щоденник.
3. Зміст
4. Вступ.
5. Основна частина звіту: містить розкриття тем звіту.
6. Висновки.
7. Список використаних джерел.
8. Додатки.

Звіт про практику необхідно оформити згідно з такими вимогами:

1. Текст звіту має бути надрукований з одного боку аркуша паперу формату А4, кегель – 14, Times New Roman, інтервал – півтора, сторінки звіту нумеруються.
2. Сторінка тексту обмежується полями: лівим – 30 мм, правим – 10 мм, верхнім – 20 мм, нижнім – 20 мм.
3. Текст кожної теми, висновків, списку використаних джерел починається з нової сторінки.
4. Заголовки тем друкуються по центру прописними літерами без крапки в кінці, без підкреслювання.

Обсяг звіту – 30-40 сторінок без додатків.

Рекомендована джерела

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
2. Бюджетний кодекс України від 8 липня 2010 р. № 2456-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
3. Господарський кодекс України від 16 січня. 2003 р. № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.
4. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
5. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 7 груд. 2000 р. № 2121-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>.
6. Про Національний банк України: Закон України від 20 трав. 1999 р. № 679-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14>.
7. Про страхування: Закон України від 18 листопада 2021 року № 1909-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#Text>.
8. Про фінансові послуги та фінансові компанії: Закон України від 14 груд. 2021 р. № 1953-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20#Text>.
9. Про затвердження Положення про Державну аудиторську службу України: Постанова Кабінету Міністрів України від 3 лютого 2016 р. № 43. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/43-2016-%D0%BF#Text>.
10. Про затвердження положення про Пенсійний фонд України: Постанова Кабінету Міністрів України від 23 липня 2014 р. № 280. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280-2014-%D0%BF#Text>.
11. Про затвердження положень про Державну податкову службу України та Державнумитну службу України: Постанова Кабінету Міністрів України від 6 бер. 2019 р. №

227. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/227-2019-%D0%BF#Text>.

12. Абрамова А.С., Жаворонок А.В. Вступ у спеціальність: навч. посіб. Чернівці. 2019. 200 с.

13. Третякова О.В., Харабара В.М. Практика зі вступу до спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування»: методичні вказівки. Чернівці: Кондратьєв А.В., 2019. 32 с.

Інформаційні ресурси

1. Державна аудиторська служба України. URL: <https://dasu.gov.ua>.
2. Державна казначейська служба України. URL: <http://treasury.gov.ua>.
3. Державна податкова служба України. URL: <https://tax.gov.ua>.
4. Державна служба зайнятості: URL: <https://www.dcz.gov.ua>.
5. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
6. Кабінет Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua>.
7. Міністерство фінансів України. URL: <http://minfin.gov.ua>.
8. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua>.
9. Пенсійний фонд України. URL: <https://www.pfu.gov.ua>.
10. Рахункова палата України. URL: <http://www.ac-rada.gov.ua>.

**Міністерство освіти і науки України
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича**

Кафедра фінансів і кредиту

ЗВІТ

з навчальної практики
на базі кафедри фінансів і кредиту

Студента групи _____

ПІБ здобувача

Початок практики «3» лютого 2025 р.

Закінчення практики «16» лютого 2025 р.

Керівники практики:

Від бази практики _____ **ПІБ**

Звіт захищено з оцінкою _____

« ____ » _____ 2025 р.

м. Чернівці

2025 р.